

SUCCESFACTOREN BIJ INGRIJPEN

**Marieke Liem, Róisín Downes, Laura Van Gunst,
Esmée Turpijn, Amina Op de Weegh en Layla van Wieringen
Juli 2026**

INGRIJPEN DOOR SOCIAAL NETWERK

Sociaal netwerk bestaat uit familieleden, vrienden, kennissen collega's, buren. Zij kunnen **informele hulp bieden** en de **weg naar formele hulp** (Politie, hulpverleningsorganisaties) **vergroten**.

WAAROM IS INGRIJPEN VAN BELANG?

Sociaal netwerk **dichter bij** dan hulp organisaties:

Hoger vertrouwen en beter beschikbaar dan formele hulp.

Sociaal netwerk heeft **meer kennis van slachtoffer** en kan daardoor gepaste(re) hulp bieden.

Hulp aan slachtoffers vanuit sociaal netwerk geeft **betere uitkomsten** op het gebied van mentale gezondheid, fysieke veiligheid, hogere kwaliteit van leven, en bereidheid formele hulp te zoeken.

WIE GRIJPT IN?

93% van deelnemers zeggen in te grijpen als ze weten dat iemand in hun omgeving slachtoffer was van huiselijk geweld; echter **18%** heeft ooit daadwerkelijk ingegrepen.

WAAROM WORDT NIET INGEGREPEN?

Discrepantie is te verklaren door:

- **Angst** om slachtoffer te worden van dreigingen of fysiek gevaar vanuit dader;
- Sociale en culturele **normen** staan in de weg;
- Sociale netwerk kan zich **hulpeloos en gefrustreerd** worden wanneer advies niet wordt opgevolgd;
- **Gebrek aan kennis** over hoe te reageren en waar hulp te zoeken.

WAT ZIJN SUCCESFACTOREN BIJ INGRIJPEN?

1. Welke **handelingen en interventies** van omstanders blijken achteraf doorslaggevend?
2. **Welke vragen werken**, aan wie gesteld, op welk moment?
3. Onder **welke voorwaarden** durven en kunnen betrokkenen ingrijpen?

ONDERZOEKSMETHODEN

ONDERZOEKSMETHODEN

35 CASUSSEN SLACHTOFFERS ERNSTIG PARTNERGEWELD

Filomena, Veilig Thuis, Blijf, Fier

18 DIEPTE-INTERVIEWS SLACHTOFFERS ERNSTIG PARTNERGEWELD

Vrouwen; 30–53; Nederlands (N=12); Turks (N=2); Pakistaans (N=1); Antilliaans (N=1); Overig Europees (N=1); Moluks (N=1).

THEMATISCHE ANALYSE

ONDERZOEKSMETHODEN

Wat is “ernstig”?

“Je staat op en toen is hij naar binnen gerend, **heeft de messen hier in mijn borst gestoken** en het enige wat mijn hoofd toen zei is van: Maak zoveel mogelijk geluid. Ik heb blijkbaar gigantisch hard gegild dat mensen in de omwonende huizen en de flats daarachter, hebben het allemaal gehoord. Heel snel zijn er ook allemaal burens [gekomen], [ze] stonden allemaal op de ramen te trommelen, maar ze konden er niet doorheen, want ze stonden precies aan de verkeerde kant van het huis. De politie was er toevallig heel snel, maar **zijn mes brak af**. En dan keek hij ook zo naar dat heft van nou, dat is lullig, mes is afgebroken, dan kan ik niks meer. **En toen heeft hij mij gewurgd.**”

Respondent 15

ONDERZOEKSMETHODEN

Wat is “ernstig”?

“Die keer dat hij me probeerde te **wurgen toen dacht ik echt van nu ga ik dood**. Dat had ook echt niet langer moeten duren. Ja, toen heeft hij me echt gewoon echt bijna vermoord. Later, toen de politie kwam, toen hij zelf was overleden [door suïcide] zeiden ze tegen mij: 'Je hebt zo'n geluk gehad dat je weg was. Als je thuis was geweest, was het echt een familiedrama. Dan waren jullie er allemaal aan gegaan'. Ik weet ook zeker dat dat anders gebeurd was. De politie zei: 'Het was of als familie, of hij of jij, maar het was gewoon één groot drama geworden'. Dus dat ik besef ik me ook. Ik vind echt wel dat ik **op het nippertje aan de dood [ben ontsnapt]** [...]. Ik heb zoveel geluk gehad en ik ben er nu nog.”

Respondent 14

ONDERZOEKSMETHODEN

Wat is “ernstig”?

“[...] daar heeft hij mij uiteindelijk met mijn hoofd tegen de bar **bewusteloos geslagen**, aan mijn haren over de grond mee de auto in getrokken en in de auto ben ik op gegeven moment bijgekomen. En toen stonden we op een parkeerterrein [...] Ja, ik hoorde ook een soort van stem ofzo die zei van het is goed, laat maar los, weet je, vertrouw maar, het komt allemaal goed. En uh. En ik dacht ja, nou oké dan, dan laat ik het los. [...] **Toen dacht hij dat hij mij had vermoord**, dus toen is ie helemaal gaan huilen en schelden en toen is ie uitgestapt. Heeft ie me uit de auto getrokken, **heeft ie me in de berm gegooid**. Toen is ie weggereden, toen is **ie teruggekomen en toen heeft ie nog bladeren gepakt**. Die heeft ie zo'n beetje **over me heen gegooid en toen reed 'ie weg**.”

Respondent 4

RESULTATEN

WAT ZIJN SUCCESFACTOREN BIJ INGRIJPEN?

WÈL:

- 1) Erkennen / benoemen
- 2) Niet veroordelen
- 3) Fysieke nabijheid
- 4) Concrete handelingen
- 5) Contact behouden
- 6) Eigen regie
- 7) Vocabulaire
- 8) Cultuursensitief
- 9) Institutioneel wantrouwen wegnemen

NIET:

- 1) Ontkennen
- 2) Veroordelen (victim blaming)
- 3) Afstand scheppen

RESULTATEN

1 Erkennen / benoemen

“[...] **buren, want die hebben dat gehoord**. Dat kan niet anders. Dat was echt niet mals en ook 's nachts en zo. Als ze gewoon eens mij een kopje thee hadden aangeboden en met mij in gesprek waren gegaan, van hé, joh, red je het wel, je bent net bevallen, of je bent zwanger. [...] Alleen al gewoon **het gesprek aangaan had al wel geholpen**, want dan had ik me niet zo alleen gevoeld. En ik had nu het idee dat, ja, dat ik ook echt helemaal alleen was. Dat hij ook maar gewoon kon doen wat hij wou.”

Respondent 5

“Ik was toen [op cursus via werk] en **sprak met vrouwen die uit misbruik relaties zijn ontsnapt** en [...] ondanks dat ik mezelf dus nog niet echt zo zag [...] Ja, ik zag gewoon echt sterke vrouwen.”

“Ik heb helemaal niet dat soort rolmodellen gehad, dus ik denk dat dat me heel erg geholpen heeft, om die stap te zetten [om uit de relatie te stappen].”

Respondent 9

RESULTATEN

1 Ontkennen

“Mijn ouders zeiden: Dat **gebeurt niet in ons milieu.**” Respondent 6

“Ik dacht van: Het interesseert niemand gewoon iets wat er met mij gebeurt. Want ja, ik bedoel, niemand kan mij helpen, niemand wil mij. Al onze vrienden wisten dat er iets niet helemaal in de haak was. Ja, maar **mensen zagen mij als een zelfverzekerde vrouw.** Ja, als wij ruzie hebben in een kroeg ofzo, dan stamp jij er ook gewoon op. Ja, dat klopt, dus mensen hadden niet het... **ik voldeed niet** [...] aan **het plaatje van een vrouw die mishandeld wordt** omdat ze toch vooral een heel teer vrouwtje [is] die met een heel zacht stemmetje praat of zo.”

Respondent 4

RESULTATEN

1 Ontkennen

“Toen mijn moeder hoorde wat er was gebeurd, zei ze: ‘Maar ik snap het niet, want we konden altijd zo leuk spelletjes spelen met de kerst’. Dat ik dacht oké, dat zegt niets over wie hij eigenlijk is. Nee, dat is **door mijn omgeving echt lange tijd niet erkend, dat hij bijna twee persoonlijkheden had.**”

Respondent 4

RESULTATEN

2 Oordeel-loos reageren

“Het is **niet aan mij om daarover te oordelen** wanneer dat zij weg wil of waarom dat ze wel of niet weg wilt. Ik probeer gewoon het grotere plaatje daarin te zien van nou, weet dat je het [...] niet alleen hoeft de doen, op het moment dat je besluit weg te gaan, dat we een plan maken en dat we [...] kunnen informeren. En zo ja, proberen een soort van beschermende bubbel om jou heen te vormen...”

Respondent 4

“Zij [deze hulpverlener] **veroordeelde mij niet** en dat ik vond ik [...] gewoon heel fijn. Zij had zoiets van: Nee, er is niks [mis] met jou [...] Want dat mis je denk ik heel erg. Want iedereen veroordeelt jou. Kijk, je man veroordeelt jou en de mensen eromheen veroordelen jou. En iedereen heeft een mening en je doet het nooit goed.”

Respondent 2

RESULTATEN

2 Oordeel-loos reageren

“Wat heel erg zou hebben geholpen is om met iemand te praten die wat verder van je afstaat. Iemand **die ook in zo’n situatie heeft gezeten** [...] en eruit gekomen is. Ja, dat zou heel erg hebben geholpen, met iemand praten met eenzelfde ervaring. **Praten met iemand die mij niet veroordeelt** [...]. Want ik was ook veroordelend, ikzelf, als ik een vrouw in een gewelddadige relatie zag. Ik dacht dat ze zwak is, dat ze niet zo intelligent was. Weet je, vroeger oordeelde ik ook zo. Omdat ik niet echt begreep hoe manipulatieve mensen [zoals ex-partner] kunnen zijn.”

Respondent 7

“Dat [mensen zouden hebben gezegd] dat huiselijk geweld [...] openbaar maken, geen schande is. Ja, **dat het zeg maar geen taboe is**. Dat het niet aan jou ligt [...] dat veel mensen niet over hun persoonlijke situatie of privéleven durven te praten [...] omdat de vrouw zeg maar zich schaamt voor het feit dat zij dit meemaakt. [...] [Het had me geholpen] want ik dacht dat ik de enige was.”

Respondent 8

RESULTATEN

2 Oordeel-loos reageren

“Het hielp als mensen zonder oordeel naar mij luisterden. **Mijn moeder heeft** toen [toen ik voor de tweede keer gevlucht was] **een boek** gekocht.”

“Zij heeft toen heel erg op haar tong gebeten en begrip getoond voor mij, toen ik nog in dat narratief [van ex-partner] zat. En zonder waardeoordeel naar mij geluisterd en geprobeerd om mijn ervaringen te horen.”

“Mijn moeder is daar heel steunend in geweest. Ze **bleef dan**, als ik vertelde over wat er was gebeurd, heel **rustig** en zei dan: “**Goh ja hoe ging dat dan.**” En hoe meer ik vertelde, hoe meer ik dacht: Oh ja dat is niet okay? Als diegene dan heel geshockeerd reageerde, had ik het idee dat diegene dan alle emoties had – dan had ik zoiets van: Ja halo nu moet ik jou troosten?”

“En parallel daaraan las ik het boek [...] las ik bijvoorbeeld ook stukken aan haar voor. En dan zei mijn moeder: “Dat herken ik wel, dat heb ik wel eens gezien”. En dan **voelde ik mij ook minder alleen.**”

RESULTATEN

2 Veroordelen (Victim-blaming)

“Dus daar heb ik eigenlijk in ons gezin nog heel veel gezeik over gehad. Dat hun [sic] zeiden van: Ja, **jij altijd met je verkeerde keuze van mannen**. [...] Dus ik denk: We hebben zoveel verborgen victim blaming in onze manier van taal en kijken naar huiselijk geweld. Ik snap niet dat jij je eigen laat slaan, denk ik. Hallo, **je laat je niet slaan**. Je wordt geslagen. Dat is een verschil hè.”

Respondent 4

“Ik werd eigenlijk een beetje **beschuldigd door m’n ouders** van: Wij hebben eerder al bij jou aangegeven dat je bij hem weg moet. Maar je hebt niet geluisterd [...].”

Respondent 8

“En toen kwam er een buurtteam samen, en toen moest ik echt roepen van: ‘Dit is nu huiselijk geweld!’ En **zij zeiden**: ‘Nu moet je niet zo schreeuwen, zo kunnen we niet naar je luisteren. **We hoorden al dat je een burn-out had**.’”

Respondent 2

RESULTATEN

3 Fysieke nabijheid

“En zij [kraamhulp] **zag wat er gebeurde, maar ze is nooit bij me komen zitten** en ik denk dat dat heel erg nodig is geweest, dat er iemand gewoon eens bij mij op de bank ging zitten, een kopje thee en oordeelloos [vroeg]: Hey joh, hoe is het nu met je? Wat gebeurt hier nu eigenlijk? Gaat het wel goed? [...] Nee, ik, ik denk dat ik dat heel erg gemist heb.”

Respondent 5

RESULTATEN

3 Afstand scheppen

“Ze wilden niet betrokken worden. Eerst vroegen ze: ‘Is er iets wat we voor je kunnen doen?’, maar toen ik vroeg om bij hen te kunnen overnachten, zelfs mijn beste vrienden, zeiden plotseling dat dat niet kon, omdat ‘Ja sorry mijn man is er niet okay mee’, of ‘Mijn vriend is bang dat hij op de deur gaat bonken en dat we gedoe in de straat krijgen’ of ‘Sorry, ik ben nu in therapie en kan dit er niet bij hebben. Dat soort dingen.’”

“**Geen van mijn vrienden** wilden met me mee [naar huis om spullen te halen en weg te gaan] **omdat ze bang** [voor hem] **waren.**”

“Wat ik nodig had gehad is gewoon gezelschap, want ik was bang [...] Als mensen hadden gevraagd: Zal ik bij je blijven logeren? Zal ik boodschappen met je doen? Want ik was nog steeds bang dat ik hem zou tegenkomen.”

Respondent 7

RESULTATEN

3 Afstand scheppen

“En toen, op een gegeven moment is mijn ex een keer [naar mijn werk] gekomen, omdat hij dus wilde controleren of ik wel echt aan het werk was en ik blijkbaar de telefoon niet opnam of zo. Dus toen is hij naar [werkplek] komen rijden. En toen heeft hij me aan mijn haren achter de balie uitgetrokken [...] Dat was het moment dat hun [sic] ook wel echt wisten van: Hier is echt iets serieus aan de hand. Ja en niet lang daarna **ben ik mijn baan kwijtgeraakt**. En ja, zij wilden me eigenlijk niet ontslaan, maar ze zeiden ook van: **Ja, wij kunnen niet hebben dat hij hier aan de balie komt**, toestanden maken enzo...”

Respondent 4

RESULTATEN

3 Afstand scheppen

“Mijn moeder moest hem totaal niet, want bij mij thuis was hij dus ook op een gegeven moment gaten in de deur aan [het] slaan en snoeren doorknippen en mijn cavia met kooi en al door het huis heengooien. En mijn moeder, ja, die moest daar natuurlijk logischerwijs totaal niet[s van hebben], dus uiteindelijk kwam [hij] niet meer bij mij thuis, maar toen werd het voor mij aan de ene kant nog zwaarder, omdat ik daardoor nog meer bij hem moest komen en slapen dus. Op een gegeven moment woonde ik daar eigenlijk gewoon en mijn moeder had me gewoon losgelaten.”

Respondent 3

“En ik heb wel een keer gedacht: Ik ga weg. En mijn ouders hadden me toen wel willen helpen [...] Maar ja, ik ben weer teruggegaan en vanaf toen was het: “Jij bent teruggegaan. Je kiest er zelf voor. Wij kunnen niets voor jou doen.” En ik kreeg echt ook geen begrip, Dus toen heb ik ook gedacht: Ik vertel jullie niks meer, want het heeft toch geen zin.”

Respondent 1

RESULTATEN

4 Concrete handreikingen

“Op een gegeven moment was ik dus los van hem en heb ik een tijdje ondergedoken gezeten. Toen **heeft zij me wel heel veel geholpen hoor**. Ik had **een sleutel van haar huis** en kon bij haar eten. Ik was de eerste paar dagen heel erg bang. Toen is ze ook bij me blijven slapen. Daarvoor was ik zelf niet open genoeg om haar alles te kunnen vertellen, omdat ik nog niet los genoeg van hem was.”

Respondent 12

“Toen ik werkte in een hotel en ik had van mijn, van de eigenaar zeg maar, dus van mijn **werkgever**, had ik op een gegeven moment **een sleutel van een kamer**. Dat was mijn kamer. Daar kon ik altijd naartoe vluchten, daar kon ik ook gewoon douchen.”

Respondent 4

RESULTATEN

4 Concrete handreikingen

“En toen had hij me zo geslagen en ik was, zeg maar aan de ene kant helemaal blauw en ben wel naar mijn werk gegaan en mijn baas zag mij natuurlijk. Je probeert dingen te verbloemen, maar je ziet het gewoon wel. En hij zei tegen mij: ‘Wat is er aan de hand nou?’ En toen ben ik gaan huilen, huilen, huilen, alles kwam eruit, ook van alle jaren. En toen zei hij tegen mij: ‘Jij gaat niet meer naar huis.’ Hij zegt: **‘Ik ga nu voor jou bepalen.’** [...] **Dat werd mijn redding.**”

“Toen ben ik [...] naar een maatschappelijk werkster gegaan. Die heeft ook tegen mij gezegd, jij gaat niet meer terug. En na mijn verhaal gehoord te hebben, ben ik naar [...] een Blijf-van-mijn-Lijf huis gegaan.”

Respondent 3

RESULTATEN

4 Concrete handreikingen

“Ik vertelde mijn baas dat hij [partner] me probeerde te doden. En dat ik me niet veilig voelde en een plek nodig had. En **zij heeft toen moeite gedaan om een kamer voor me te vinden** [...] en via haar huisbaas was er een kamer, en zo ben ik via die huisbaas weer aan een kamer gekomen in deze stad, waar ik niemand kende en dat was heel fijn.”

Respondent 7

RESULTATEN

4 Concrete handreikingen

“Ook toen ik ondergedoken zat, zei ze, want ik had altijd haar pinpas omdat ik gewoon voor haar geld moest halen af en toe. En dat zo ook zei van '**nou pin gewoon**', want ik kon natuurlijk niet met mijn eigen pinpas gaan pinnen. Zei ze pin gewoon, haal geld van mijn rekening en ga daar van leven [...]... Als ik ging pinnen kon 'ie natuurlijk direct zien waar ik was. Dus dat soort praktische dingen [...]”.

Respondent 11

RESULTATEN

5 Contact behouden

“Ik denk dat [mijn zoon] een maand of 6 was. En toen had hij hem heel bewust van mij afgepakt en ik gaf nog borstvoeding. En hij duwde bij naar buiten en ik mocht uren niet naar binnen. En [...] door het raam heen zag ik hem met mijn baby en mijn baby was heel erg aan het dralen, want die had natuurlijk honger. Maar ik mocht er niet bij en op een gegeven moment [deed] hij de deur open en mocht ik hem pakken en dan ging hij bij mij drinken. En dat heeft iets in mijn hoofd gedaan. Ik dacht: **Dit wordt nu ook gevaarlijk voor hem, zeg maar [...]** **Het hele huis was aan puin geschopt en hij had mij heel erg geslagen**, en mijn zoon lag in de box, die was heel erg aan het huilen. En op dat moment dacht ik: Dit kan zo niet meer. En hij was even weg en toen **heb ik gebeld naar mijn tante** en toen heb ik gezegd: Je moet me helpen, want dit gaat niet goed.”

“Zij zag me en ze ging met mij in gesprek. Ze luisterde vooral.”

Respondent 5

RESULTATEN

5 Contact behouden

“Ik had best wel veel vriendinnen in die tijd en een leuk sociaal leven, maar ik wilde mensen weren waarvan hij dacht: Hé, die kunnen er weleens voor zorgen dat zij misschien niet meer bij mij blijft. Daardoor heb ik echt wel van veel mensen afscheid moeten nemen in die tijd. Alleen mijn beste, closeste vriendinnen. Ja, die kenden hem ook en die wisten van de situatie [...] **Alleen zij hebben mij nooit in de steek gelaten en ze zijn altijd normaal tegen hem gebleven, waardoor ik wel met hen om kon blijven gaan**, dus dat was voor mij toch wel heel belangrijk, dat ik mensen had die hem niet gingen aanvallen. Anders was ik het ook kwijt geweest. Dat vond ik heel bijzonder eigenlijk, want je hebt natuurlijk heel vaak mensen die zeggen, ik ben helemaal klaar met dat verhaal van jou. Maar dat hebben ze gelukkig nooit gedaan.”

Respondent 3

RESULTATEN

6 Eigen regie

“Niet helpend is al het gedrag dat lijkt op controle. “Weet je wat jij moet doen?” Altijd niet helpend. Alle mensen die wel zeiden: “Wat heb je nodig? Wat kan ik voor je doen?” Dat was wel helpend. **Dan had ik de regie.** Om dan in een omgeving te komen, na jaren waarin ik geen vrije keuze had, van mensen die voor mij besloten was ik moest doen, was niet helpend. Dus als je vraagt: “Wat heb je nu nodig? Wat wil je doen?” Dat is helpend.

Directieve adviezen helpen niet. Je wilt controle terug. Maar het hele zorgsysteem is gericht op je de controle ontnemen. Dus je moet dit, en je moet zo. Jeugdzorg was zo. “Als je nu niet doet wat ik zeg, raak je je kind kwijt.” En dan vroeg ik me af, in hoeverre dat anders was dan in mijn relatie.”

Respondent 2

RESULTATEN

6 Eigen regie

“Dus ik merkte altijd als ik mijn situatie vertelde dat er heel veel empathie [en] bezorgdheid vanuit een ander kwam. En daar werd ik heel bang van. Want ik dacht: **Nu gaan jullie mij dwingen om hier weg te gaan** en [...] dat durfde ik niet [...] Dat deden mensen ook uit alle goede bedoelingen, van hé, we kunnen je helpen dat je weg kan gaan en dit en dat. Maar ik durfde dat niet. Dus op een gegeven moment dacht ik: **Waarom zou je mensen wat vertellen? Want [...] ze dwingen je alleen maar om weg te gaan..** Daar hield ik dan ook maar weer mee op.”

Respondent 1

RESULTATEN

6 Eigen regie

“[...] dat het **tempo** van de vrouw [...] van het slachtoffer gevolgd wordt en dat het belangrijk is dat je als buitenstaander, als naaste, wel de deur open zet.”

Eén van mijn vriendinnen heeft dat ook echt gedaan. Die is zo’n ontzettende hulp geweest voor mij. Zij heeft inderdaad gezegd van: Zolang jij kiest om met [pleger] te blijven, ben ik er voor jullie beiden. [...] Zij heeft het beste met ons voorgehad, want daarin volgde ze mij ook, **want het was mijn beslissing**. Ik voelde volledige vrijheid bij haar om wel met haar te delen, maar ze liet de beslissing bij mij en uiteindelijk ben ik eruit gekomen.”

Respondent 7

RESULTATEN

7 Vocabulaire

“Want ik dacht: Dit gedrag lijkt heel narcistisch [en toen heb ik op internet heel veel gezocht] en toen vond ik een psycholoog [...]. Zij deelt online informatie over **narcisme**. En toen dacht ik: He, dit [is] mijn man. En toen zei ze ook: Je kan niks doen dan afstand van zulke mensen te houden. En het heeft echt vier jaar geduurd dat ik die interviews [online lezingen over narcisme] ging luisteren en dacht: Ik moet langzaam afstand houden en ik moet dingen in mezelf veranderen.”

Respondent 1

“Toen ben ik ingelicht en een beetje informatie gekregen, dat hij [...] narcisme had. En daarna ben ik ben nog meer gaan verdiepen in **narcisme**. Maar dat klopt ook gewoon [...] Voor alles wat ik heb meegemaakt kan ik dat nu helder zien [...].”

“Wat ik las zag ik terug in mijn relatie, in mijn huwelijk [...] dus eigenlijk [...] hielp dat allemaal om die stap te kunnen zetten, om, om zeg maar bij hem weg te gaan.”

Respondent 8

RESULTATEN

8 Cultuursensitief

“In sommige culturen is het dan [als je weggaat] dat je familie jou ook verstoot. Als je een keer getrouwd bent, ben je weg. Soort van. En dat wordt nu wel beter. [...] In bijvoorbeeld de Turkse en Pakistaanse cultuur heb je dat heel erg van: Jij bent nu weg. Je bent nu soort van, van je schoonfamilie en je kan niet terug, behalve als je dood bent. Ze zeggen letterlijk, ze hebben een uitdrukking: **Je komt alleen terug in een lijkenzak** [...] **Dus je kan niet weg.**”

Respondent 1

RESULTATEN

8 Cultuursensitief

“Als ze [vrouwen] geïsoleerd worden, moeten ze bijvoorbeeld natuurlijk altijd naar een **consultatiebureau** of bij een **arts** of bij de **huisarts**. Ik vind bijvoorbeeld echt dat [...] bij het consultatiebureau niet alleen maar controles, maar ook gewoon [...] een keer een gesprek over deze onderwerpen naar voren moet komen. Ja, want dat voelt voor een man niet bedreigend. Als je zegt van: Ik ga naar het consultatiebureau, weten ze waar je naartoe gaat. Ja, maar als je zegt ik ga naar een info bijeenkomst over dat en dat, dan voelen ze zich wel bedreigd en dat mag niet.”

“Stel, ik ben daar hè, en ik zie een **poster van huiselijk geweld**, en dat ik onder vertrouwen mag bellen. Of **anoniem** mag **bellen** bijvoorbeeld. Dat zou meer moeten spelen. Echt op **plekken waar vrouwen of moeders komen**. Ja, dat kan zijn op **scholen** bijvoorbeeld. Er moet gewoon eigenlijk beloofd worden dat ze anoniem dingen kunnen melden en informatie mogen vragen.”

Respondent 8

RESULTATEN

9 Angst voor institutioneel wantrouwen wegnemen

“[Wat had geholpen was] als er iemand was geweest die had bij verteld van: Vertel ons wat er aan de hand is. En als je slachtoffer bent, en als je [...] moeilijke dingen hebt meegemaakt: **Je hoeft niet bang te zijn dat je je kinderen straks kwijtraakt.** Ja, want daar was ik gewoon heel erg bang voor. Ja. Ja, want dat werd ook door hem aan mij verteld, van ja als je het vertelt dan pakken ze je kinderen af.”

Respondent 8

RESULTATEN

9 Angst voor institutioneel wantrouwen wegnemen

“[Hij zou wegblijven maar besloot] ‘Dit heeft lang genoeg geduurd, ik kom hier weer wonen’. Toen kon ik nog net gelukkig, kon ik **nog net mijn broer bellen**, ‘hij is er weer’. De politie was al wel eens vaker geweest, maar hij was verbaal zo sterk, waardoor de politie niet zoveel kon doen. Dan zei hij: ‘Kom binnen heren, mijn vrouw is een beetje in de war’. **Maar op dat moment, toen mijn broer belde, was hij niet voorbereid dat de politie kwam.** Toen bleef hij in die woede zitten en hij kon niet zo goed praten. Achteraf is dat mijn groot geluk geweest. Het klinkt gek, maar doordat de politie zag van ‘hé, dit is niet goed’, toen heeft de politie ervoor gezorgd dat ik en de kinderen veilig weg konden. Ja, er was een **vrouwelijke agent** waar ik echt heel veel aan heb gehad. Die zag het. Ze zei: ‘Jullie moeten weg’. Ik denk als er twee mannelijke agenten er waren geweest, dan was ik nooit losgekomen. Nee, die keken er toch een beetje anders tegenaan.”

Respondent 12

RESULTATEN

9 Angst voor institutioneel wantrouwen wegnemen

“Dus ik naar mijn vriendin en die zag mij. Ze durfde mij niet te omhelzen. Ik was bont en blauw. Ja, achteraf had ik ook gekneusde ribben. **Ze zegt: ‘Je moet aangifte doen’.** **[Zij heeft de] politie gebeld** en een hele aardige politievrouw was het. Ja, daar was ik wel blij om. Ik weet niet waarom, maar gewoon dat ik even een vrouw, want ik had het wel gehad met mannen. Dus dat stuk had ik ook meegegeven aan de politie van ja, misschien is het handig met aangiftes om dan een vrouw in plaats van een man. Dat kan natuurlijk ook wel weer triggeren. Nou, die kwamen dan eerst thuis bij mijn vriendin, want toen had ik iets van u hoeft niet hier naartoe te komen. **Ondertussen had mijn vriendin foto's van mij gemaakt, laten zien**, die zei nee, dan moet u echt mee naar het bureau..”

Respondent 10

SAMENVATTEND

SAMENVATTEND

1. Welke **handelingen en interventies** van omstanders blijken achteraf doorslaggevend?
2. **Welke vragen werken**, aan wie gesteld, op welk moment?
3. Onder **welke voorwaarden** durven en kunnen betrokkenen ingrijpen?

SAMENVATTEND

WÈL:

- 1) Erkennen / benoemen
- 2) Niet veroordelen
- 3) Fysieke nabijheid
- 4) Concrete handelingen

5) Contact behouden

6) Eigen regie

7) Vocabulaire

8) Cultuursensitief

9) Institutioneel wantrouwen wegnemen

NIET:

- 1) Ontkennen
- 2) Veroordelen (victim blaming)
- 3) Afstand scheppen

LITERATUUR

Davies, R. L., Rice, K., & Rock, A. J. (2023). A systematic review of informal supporters of intimate partner violence survivors: the intimate partner violence model of informal supporter readiness. PeerJ, 11, e15160.

Klein, E., Campbell, J., Soler, E., & Ghez, M. (1997). Ending domestic violence: Changing public perceptions/ Halting the epidemic. Thousand Oaks, CA: Sage.

Latta, R. E., & Goodman, L. A. (2011). Intervening in partner violence against women: A grounded theory exploration of informal network members' experiences. The Counseling Psychologist, 39(7), 973–1023.